

Hans Pauli ýlir við sínum úlvum

HUXA

Hans Pauli Strøm, fyrrverandi landsstýris- og løgtingsmaður fyri javnaðarflokkinn leggur nú aftur eftir landsstýrisins førda politikki. Hann sáar mistreysti og ótryggleika heldur enn at fegnast um ta góðu gongdina í Føroyum.

Men tað er slíkum so líkt, sum einki úrslit hava sæð av sínum egna politikki.

Nú tvíheldur Hans Pauli um, at skattalættin onga vøkstur hevur skapt.

Hetta upphald kemur, nú almenn tíðindi m.a. ganga um, at iløgur verða gjørdar fyri 3,2 mia. kr. komandi ár, at byggivinnan hungur eftir arbeidsfólki og kappast um lønir. Reyði serfrøðingurin druknar í partapolitiskum ovurkæti og kann illa vera

annað enn ónøgdur við alt, sum landsstýrið ger.

Hví nevnið Hans Pauli ikki hesi alment váttaðu tøluni og tíðindini?:

1. Lønargjaldingarnar eru vaksnar úr 6.701 mió. kr í 2009 til 7.193 í 2013. Vøkstur nærum 500 mió ella ½ mia kr.
2. Privatar høvuðsvinnur eiga meginpart av hesum lønarvøkstri og almennar tænastr minni helvt.
3. Arbeidsloysið er minkað úr 8% í 2011 (tá Aksel umsat figgjarmál) niður í 4% í januar 2014 (nú Jørgen situr á kassanum).
4. 200 fleiri løntakarar eru komnir seinasta hálva árið
5. Búskaparvøksturin verður 3% (mett) í 2014
6. Brúkaraprístalið fór 0,6% niður í 2013. Búskapar-

vøksturin var 3%. (Tað merkir, at livistøðið hjá føroyingum er hækkað, og tað er vordið biligari at vera føroyingur)

7. Fólkatalið minkaði meðan Hans Pauli ráddi fyri borgum, men er nú farið at vaksa, øktist við 174 fólki í fjør
8. Íløgur fyri 3,2 mia. kr. verða gjørdar komandi ár.
9. Treystitalið (t.e. framtíðarvónir føroyinga) er hækkað, hóast Hans Pauli og andstøðan júka tað øvugta
10. Skattainntøkurnar vuku 6% í februar 2014, samanborið við februar 2013.
11. Landskassahallið verður 240 mió. kr. í ár (úr 800 mió kr undir CHE samgonguni). Arbeitt verður

við at fáa hallið burtur í 2016, sum Hans Pauli og kammeratar hava pumpað upp.

12. Bygnaðarlaga hallið minkað úr 4,7% av BTÚ í 2010 niður í 1% í 2012.
13. Føroysk fiskiskip og fiskavirki fáa vaksandi part av uppsjóvarfiskinum.
14. Fiskiskapurin eftir sild og makreli er metstórur
15. Makrelkvotan verður størsta nakrantíð í 2014
16. Nýtt uppsjóvarvirki er ávegis í Fuglafirði
17. Stórt yvirskot var á gjaldsjavnanum í 2013, og yvirskot á handilsjavnanum (helst tað sama í 2014)
18. Innflutningurin av byggitilfari er farin at vaksa aftur
19. Húsarhaldsnýtslan veksur

20. Nýggj pensiónskipan frá 1. januar 2014. Hetta ger at pensjónin verður figgjað við uppsparing – ikki skatti. (Í staðin skýtur javnaðarflokkurin upp at umfordeila frá øllum til tey ríku, við at veita teim vælbjargaðu fólkapensjón seinni.
21. Landstýrið jättar 323 mió kr til iløgur í 2014 fyri at byggja Føroyar enn meiri út.
22. Útflutningsvirðið var 5,2 mia kr (metstórt) í 2013

Javning er ikki svarið

Hvat betri hevur Hans Pauli at bjóða føroyingum við útjavning frá teimum, sum arbeiða, til teirra, sum ikki arbeiða ella rýma av landinum; frá teimum, sum fiska 'ogn Føroya fólks', til teirra, sum bara krevja sín

'rættvísa lut' umvegis landskassan?

Hans Pauli vil vera við, at bert ein minniluti fekk ágóðan av skattalættanum. Talfrøðingurin, vil ikki virða tey faktuellu tøluni, tí heili 14.554 fingur ágóðan av skattalættanum. Hesi 14.554 rindaðu 80% av samlaða skattinum. Nú vil hann vera við, at tey hava fingið ein ósosialan skattalætta.

Hvat bagir tær og tínum niðurstøðum Hans Pauli? Flatskatturin er ikki flatari enn so, at ein, ið forvinnur 1,2 mió. kr. rindar ikki bara 10 ferðir so nógv í skatti, sum ein ið forvinnur 120.000 kr. Men 26 ferðir so nógv.

8. mars – nakað nýtt undir sólini?

Kristianna Winther Poulsen

løgtingskvinna fyri Sjálvstýrisflokkinn

So kunnu vit á 104. sinni halda 8. mars. Í einum landi, har alt ov fá konufólk siggja eina orsök til at liva, eigur at vera nógv at tríva í ein slíkan dag.

Hvat er so hent síðani seinast? Tað er framvegis ikki raðfestingar á javnstøðuøkinum, sum skapa tær stóru yvirskriftirnar, so her er ikki stórvegis nýtt undir sólini.

Politiskt eru tó ávísar broytingar gjørdar, sum serliga ávirka kvinnu- og

gentulív. Talan er ikki um risastórar verkætlanir, sum rudda forsiðurnar og sum eru figgjarliga bindandi fyri nógv ættarlið, men um stillisligar avgerðir, sum siga ein heilan hóp um, hvørji moralsk virðir eru og sleppa at vera galdandi. Og hetta eru ikki virðir, sum leggja upp til betri og meira freistandi karmar fyri gentur og kvinnur í 21. øld.

Eingin vilji til Sjálvhjálp

Løgtingið ynskir ikki longur at veita ókeypis og óhefta vegleiðing og ráðgeving til kvinnur, sum umhugsa fosturtøku, til barnakonur og til uppihaldarar við truplum korum. Tí frá 1. januar 2014 steðgaði Sjálvhjálpin at virka, uttan at nakað annað líknandi tilboð kom í staðin.

Sjálvhjálpin varð sett á stovn í 2007 við dansku Mødrehjælpen sum fyrmynd. Sjálvhjálpin var eitt ókeypis tilboð um anonyma hjálpin til sjálvhjálpin. Hendan ráðgevingin veitti

– óheft av átrúnaðarligum og politiskum hugburði – neutralt og holla fakliga upplýsing, vegleiðing og ráðgeving.

Endamálið við Sjálvhjálpin var at veita ókeypis vegleiðing og ráðgeving til kvinnur, sum umhugsaðu fosturtøku, til barnakonur og til uppihaldarar við truplum korum.

Í Sjálvhjálpin bar til at skifta orð við prest, sálarfrøðing, sosialráðgeva sexolog og ljósmóður um lívsins avbjóðingar, og tað vóru serliga kvinnur, sum brúktu hetta tilboðið.

Eitt gott tilboð er burtur, og somuleiðis eru teir førleikar, sum síðani 2007 eru uppbygdir. Og einki er komið í staðin.

Tvungin ráðgeving til vaksnar konur

Samstundis sum óhefta ráðgevingin er burtur, skulu vaksnar konur nú frelsast frá sær sjálvum. Tí tær skulu tvingast til ráðgeving,

um tær ynskja fosturtøku. Og hetta skal gerast í Gigni – heilsufrøði fyri børn & ung - hvørs upprunaliga endamál so purt einki hevur at gera við at noyða ein boðskap niðrum høvdið hjá vaksnum konum, sum ynskja fosturtøku.

Sambært læknaligari vitan veitir eingin fyribyrking 100 prosent trygd. So allar kvinnur, sum eru seksuelt virknar, kunnu koma út fyri at gerast við barn, uttan at tað var ætlanin. Eisini kann talan vera um sjúku, vánaligar umstøður, neyðtøku ella kynsliga misnýtslu.

Tølini fyri fosturtøkur í Føroyum eru nógv ferðir lægri enn somu tøl úr øðrum Norðurlondum, og eg loyvi mær at ivast í, um tað ber til at fáa hesi tølini longur niður. Rætti mátin er undirongum umstøðum tvungin ráðgeving.

Eingin fyribyrking

Eg veit væl, at landsstýrismaðurin í

heilsuárum ikki hevur ábyrgd av undirvísing. Men um tað veruliga er so umráðandi fyri hann at fáa talið á fosturtøkum niður, hví so ikki taka stig til eina betri upplýsing um fyribyrking fyri ung? Hesa uppgávu kundi hann álagt Fólkaheilsuráðnum, nú teirra jättan er nógv hækkað.

Men so er ikki. At arbeiða fyri betri upplýsing um fyribyrking og sexual-undirvísing kemur eyðsýniliga ikki landsstýrismanninum í heilsuárum til hugs. Hann skerjir jättanina til gitnaðarfyrirbyrging, sum er ókeypis ráðgeving um fyrirbyrging hjá konum og læknum, meðan hækkaða jättanin til Fólkaheilsuráðið skal brúkast til at fortelja okkum føroyingum, at vit skulu renna og hoppa, heldur enn at roykja og drekka.

Mótspæl til blindu liðið

Vit hava í seinastuni sæð, at tað er ein lítill flokkur, sum

sleppur at bestemma, hvørji virði, serliga tey sum hoyra til niðanvert beltið, skulu galda fyri øll vaksin fólk í Føroyum. Og við stødugum hóttanum um samgonguslit fær hesin flokkurin hini 18 trøllvaksnu fólkaavald i samgonguni til at akta.

Hesi moralsku virðini hava lítla rúmd fyri ungum kvinnum í 21. øld, og tí er neyðugt við einum nógv greiðari mótspæli.

Góðan 8. mars øll somul.